

[Axei Kristensen.]

nævnte fordyrelse blev effektiv, ville den nemlig ikke betyde nogen forbrugsnedgang, men en overflytning af penge fra én borger til en anden, der altså fik den købeevne, den første mistede. Hvis en vare bliver dyrere, eller man betaler en rente, er der nogen, der får denne rente og den købeevne, den første har mistet. Vi har ikke tillagt dette nogen forbrugsbegrænsende betydning, og derfor er hele den argumentation, det ærede medlem hr. Per Hækkerup stillede op, forkert.

Vi har dertil føjet, at forudsætningen for deponeringsordningen var en liberalisering, og vi har dermed angivet en af hovedgrupperne, som skulle ind under deponeringsordningen, nemlig selvfølgelig de bundne varer. Det kunne det ærede medlem hr. Per Hækkerup og flertallet ikke være i tvivl om. Vi har sagt, at liberaliseringen ville betyde en billigelse, som efter vor opfattelse ville opveje den fordyrelse, forrentningen af det deponerede beløb ville medføre. Vi bestrider altså, at der i vort forslag ligger en faktisk fordyrelse. Ingen kan sige, hvor megen fordyrelse der ligger i de importrestriktioner, vi har. Under de drøftelser, vi havde med embedsmændene, blev jeg klar over, at der var store varegrupper, der havde indtil 80 pct.s beskyttelse. Det kunne man se deraf, at hele importen af en stor varegruppe kun skete på dollarbevilling. Der er 80 pct.s beskyttelse, og trods dette var der en import på ca. 4 mill. kr. Vi ved altså, at der er varegrupper, der er meget stærkt beskyttet gennem importrestriktionerne. Jeg kender det fra det private erhverv, jeg har haft at gøre med. Jeg vil dog tro, at for de fleste tings vedkommende ligger beskyttelsen ikke over 10—15—20 pct. Jeg er helt overbevist om, at en væsentlig liberalisering ville have opvejet renteudgiften. Så ville vi ikke have fået en prisstigning, og der havde ikke foreligget det problem for os, om en prisstigning skulle holdes uden for pristalsordningen, hvis vi ellers havde den samme mærkværdige opfattelse af dette forhold, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup har.

Hvordan vil dette så virke, vil man spørge. Jo, det vil være svært for den gruppe af erhvervsdrivende, som importerer disse varer, at fremskaffe kapital. Jeg sagde ved

første behandling, at der ikke er nogen sandsynlighed for, at den kredit, som står til rådighed for en række produktionsvirksomheder i Danmark, kunne overflyttes til disse importører. Jeg tvivler helt og aldeles på, at den kredit, B & W har, eller den, som Porcelænsfabrikken Norden eller Bing & Grøndahl, som jeg har haft tilknytning til, nyder, kunne overflyttes til andre. De pågældende ville da være nødt til at foretage en kreditstramning gennem forbrugereleddene helt ned til den store forbrugermængde, og denne stramning ville ramme ikke blot de varer, som hører under deponeringsordningen, men alle varer. Kreditstramningen ville altså brede sig ud over hele det almindelige detailforbrug, og forbrugerne ville derved blive tvunget ikke til en opsparing i statskassen med et tab på 30 pct., men til at købe lidt mere kontant, end de gør nu; det ville betyde en forbedring af deres status, en opsparing, og i det omfang, det skete, ville importørerne have fået penge til rådighed uden rentebyrde. Dernæst har vi gjort opmærksom på, at varelagrene selvsagt ville gå ned; og det ville igen betyde, at en kapital, en valuta, blev til rådighed til ændring af vor valutastilling.

Endelig viser erfaringen — for vi har haft en deponeringsordning før, der virkede strålende — at hvad disse erhvervsdrivende i øvrigt skulle skaffe, måtte de få fra de såkaldte finansieringsselskaber, det, man kalder det grå pengemarked; det er de samme selskaber, som nu finansierer afbetalingsforretninger o. lign. Det ville igen sige, at der bliver en stramning af forbruget af det, folk køber på afbetaling. Det skulle vel for resten den højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard nære sympati for.

Det er derfor vor overbevisning, at der ikke ad denne vej ville finde nævneværdig kreditstramning sted for det producerende erhvervsliv, at der ville fremkomme en forbrugsbegrænsning, som i og for sig var sund, en forøget opsparing, og det, der i øvrigt skulle til, ville blive til rådighed, idet nationalbanken i det omfang, den fandt det forsvarligt, kunne genudlåne de deponerede midler. Vi mener, det ville give en kreditlættelse for det producerende erhvervsliv; det ville bestemt ikke være